

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

№ 38 (563)

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

- Засгийн газар хоорондын комиссуудын Монголын хэсгийн бүрэлдэхүүний тухай

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЦЭЦИЙН ДҮГНЭЛТ

- Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.2 дахь хэсгийн заалт Үндсэн хуулийн холбогдох заалтыг зөрчсөн эсэх тухай маргааныг хянан шийдвэрлэсэн тухай

Улсын Их Хурлын Тамгын газар

Улаанбаатар хот

2008 он

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ
Долоо хоног тутмын

Улаанбаатар хот

2008 оны аравдугаар сарын 14

№38 (563)

Гарчиг

Нэг. МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

656.	Зарим хүнийг одон, медалиар шагнах тухай	Дугаар 283	1065
------	--	------------	------

Хоёр. МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

657.	Ажилд томилох тухай	Дугаар 04	1068
658.	Засгийн газар хоорондын комиссуудын Монголын хэсгийн бүрэлдэхүүний тухай	Дугаар 06	1069

Гурав. МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЦЭЦИЙН ДУГНЭЛТ

659.	Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.2 дахь хэсгийн заалт Үндсэн хуулийн холбогдох заалтыг зөрчсөн эсэх тухай маргааны хянан шийдвэрлэсэн тухай	Дугаар 07	1071
------	--	-----------	------

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2008 оны 09 дүгээр
сарын 19-ний өдөр

Дугаар 283

Улаанбаатар
хот

Зарим хүнийг одон, медалиар
шагнах тухай

НҮБ-ын мандаттай Энхийг сахиулах хүмүүнлэгийн олон улсын ажиллагаанд Монгол Улсын цэргийн багуудыг үүрэг гүйцэтгэхэд хувь нэмэр оруулсан болон "Иракийн эрх чөлөө" ажиллагааны 10 дугаар ээлжинд оролцож албан ўргээ нэр төртэй биелүүлсэн дор дурдсан хүмүүсийг одон, медалиар шагнасугай.

СҮХБААТАРЫН ОДОНГООР:

Цэрэнбалжидын Даашэвэг - Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Казахстан Улсад суугаа ЭСЯ-ны элчин зөвлөх

ХӨДӨЛМӨРИЙН ГАВЬЯАНЫ УЛААН ТУГИЙН ОДОНГООР:

Цэвэгсүрэнгийн Тогоо - ЗХЖШ-ын дарга, дэслэгч генерал

ЦЭРГИЙН ГАВЬЯАНЫ УЛААН ТУГИЙН ОДОНГООР:

Дамдингийн Чагнаадорж - Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын ахлах референт

ЦЭРГИЙН ГАВЬЯАНЫ ОДОНГООР:

1. Рэндоогийн Даваадорж - ЗХЖШ-ын Ар талын газрын Зэвсэглэл, техник эрхэлсэн талын газрын эрүүл мэндийн хэлтсийн дарга, хурандаа

орлогч, хэлтсийн дарга, хурандаа

3. Чимэддоржийн Ерөөлцнгэл - БХЯ-ны

2. Цэндээсүрэнгийн Доржготов - ЗХЖШ-ын Гадаад хамтын ажиллагааны хэлтсийн дарга, хурандаа

4. Санжмятавын Одонбаяр - ЗХ-ний 150 дугаар ангийн салааны захирагч, ахлах ахлагч

5. Өндгөний Эрдэнэ-Очир - ЗХ-ний 327 дугаар ангийн захирагч, хурандаа

ЦЭРГИЙН ХҮНДЭТ МЕДАЛИАР:

1. Сураагийн Ганбаатар - ЗХ-ний 123 дугаар ангийн жагсаал ангийн дарга, сургач, ахлагч
2. Самбуудоржийн Зоригтбаатар - ЗХ-ний 310 дугаар ангийн Гал түймрийн хяналтын улсын байцаагч, хошууч
3. Цагаанхүүгийн Идэрбат - ЗХ-ний 065 дугаар ангийн 086 дугаар салбарын захирагч, ахлах дэслэгч
4. Маждаагийн Мөнхбаяр - ЗХЖШ-ын

Энхийг дэмжих хамтын ажиллагааны газрын мэргэжилтэн, ахмад

5. Гунгаагийн Хоролмаа - ЗХ-ний 016 дугаар ангийн жолооч, засварчин, ахлах ахлагч

6. Пүрэвийн Цэдэвсүрэн - ЗХ-ний 256 дугаар ангийн жолооч, засварчин, ахлах ахлагч

7. Дашдоржийн Чулуунбат - ЗХ-ний 120 дугаар ангийн Хадгалын тасгийн нярав, засварчин, ахлах ахлагч

“ЭНХИЙН ТӨЛӨӨ” МЕДАЛИАР:

1. Сүрэнгийн Баасанхүү - БХ-ын дэд сайд,
2. Михлайн Борбаатар - БХЯ-ны төрийн нарийн бичгийн дарга, хошууч генерал
3. Азадын Баатарцогт - ХХЕГ-ын дарга, хошууч генерал
4. Аюушийн Ганбат - ЗХЖШ-ын нэгдүгээр орлогч дарга, цэргийн удирдлага, стратегийн төвлөвлөлийн газрын дарга, хошууч генерал
5. Найдандийн Энхбаялаг - ЗХЖШ-ын Сургалт зохион байгуулалт эрхэлсэн орлогч дарга, бригадын генерал
6. Мягмардоржийн Бүянжаргал - БХЯ-ны Стратегийн удирдлага, төвлөвлөлийн газрын орлогч дарга, хурандаа
7. Өвгөнхүүгийн Батмөнх - БХЯ-ны Төрийн захираганы удирдлагын газрын Хүний нөөцийн удирдлагын асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, хурандаа
8. Цэрэнчимэдийн Зоригтбаатар - МЗХ-ны ерөнхийлөгч, Азийн запуучуудын холбооны тэргүүн дэд ерөнхийлөгч
9. Дашидондогийн Баярсайхан - Монгол Улсаас АНУ-д суугаа ЭСЯ-ны батлан хамгаалахын атташэ, хурандаа
10. Тогиогийн Хүрэлбаатар - Дотоодын цэргийн штабын дарга, хурандаа
11. Шаравжамцын Бүүвээбаатар - Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын зохион байгуулалтын хэлтсийн дарга
12. Энэбишийн Сумьяа - Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын ахлах референт
13. Лувсангийн Эрдэнэчuluun - Гадаад хэргийн сайд асан
14. Очирын Энхцэцэг - Монгол Улсаас НҮБ-д суугаа айнгын төлөөлөгч
15. Равжаагийн Мөнхөө - ГХЯ-ны Америк, Ойрхи дорнод, Африкийн газрын дэд захирап
16. Пунцагийн Пүрэвбазар - ЗХЖШ-ын Холбоо цэргийн удирдлагын автоматжуулалтын хэлтсийн дарга, хурандаа
17. Дүйнхоржавын Баянжав - ЗХЖШ-ын Цэргийн алба, соёл хүмүүжлийн хэлтсийн дарга, хурандаа
18. Чүлтэмийн Баярсайхан - ЗХ-ний 032 дугаар ангийн захирагч, хурандаа
19. Цасчихэрийн Бямбажав - ЗХ-ний 327 дугаар ангийн хөгжимчин, дэд ахлагч
20. Батцэнгэлийн Ганбаатар - ЗХ-ний 310 дугаар ангийн захирагч, хурандаа
21. Данагийн Баатар - ЗХ-ний 232 дугаар ангийн захирагч, хурандаа
22. Чогсомын Балдар - ЗХ-ний Клиникийн төв госпиталийн мэс заслын зөвлөх эмч, бэлтгэл хурандаа
23. Отгивын Чадраабал - ЗХЖШ-ын Хүний нөөц, нийгмийн хамгаалалтын хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн, дэд хурандаа
24. Жамъянгийн Батхүү - “Чингис хаан” Олон улсын нисэх буудлын аюулгүй байдал, хамгаалалтын албаны дарга
25. Ганжууруын Уранчимэг - ЗХ-ний 189 дүгээр ангийн РХАБ-ын мэргэжилтэн

26. Цэвээний Төмөртогоо - ЗХ-ний 311 дүгээр ангийн ахлах тогооч
27. Баттемөрийн Энхбаяр - ХЗДХЯ-ны Төрийн захирагааны удирдлагын газрын дарга
28. Очирын Маш-Эрдэнэ - ТЕГ-ын ДШМС газрын дарга
29. Чимэддоржийн Амарболд - ЦЕГ-ын даргын үүрэг гүйцэтгэг
30. Нацагдоогийн Баяраа - Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын референт асан
31. Дашийн Алтаншагай - ЗХ-ний 032 дугаар ангийн салааны захирагч, дэслэгч
32. Лхагвасүрэнгийн Амартувшин - ЗХ-ний 150 дугаар ангийн сумлагч, дэд ахлагч
33. Батхандын Амгаланбаатар - ЗХ-ний 330 дугаар ангийн Ар талын даргын орлогч, хошууч
34. Чулзуунбатын Ариунболд - ЗХ-ний 326 дугаар ангийн батарейны техникийн орлогч, ахлах дэслэгч
35. Болдбаатарын Ариундэлгэр - ЗХ-ний 013 дугаар ангийн шуурхай бүлэг-1 зангилааны станцын дарга жолооч, дэд ахлагч
36. Төмөртогохын Баасанхүү - ЗХ-ний 013 дугаар ангийн бүргийн дарга, ахлах дэслэгч
37. Бүжинлхамын Баасанцэрэн - ЗХ-ний 013 дугаар ангийн станцын дарга, жолооч, дэд ахлагч
38. Амгаланбаатарын Бадамдорж - ЗХ-ний 150 дугаар ангийн мэргэн буудагч, дэд ахлагч
39. Бөхчулууны Банзрагч - ЗХ-ний 123 дугаар ангийн компрессорчин жолооч, дэд ахлагч
40. Содномпилийн Батболд - ЗХ-ний 011 дүгээр ангийн цахилгаанчин, дэд ахлагч
41. Сарангэрэлийн Батзориг - ЗХ-ний 327 дугаар ангийн жолооч, цахилгаанчин, ахлагч
42. Дээзын Батмөнх - ЗХ-ний 124 дүгээр ангийн станцын дарга, жолооч, ахлах ахлагч
43. Батбилэгийн Батпүрэв - ЗХ-ний 234 дүгээр ангийн салааны жолооч, ахлагч
44. Баасайн Батсүх - ЗХ-ний 011 дүгээр ангийн засварчин, ахлагч
45. Жамбалын Battulgaa - ЗХ-ний 336 дугаар ангийн техник хадгалах агуулахын орлогч дарга, ахлах дэслэгч
46. Цэрэндэндээвийн Battulgaa - ЗХ-ний 016 дугаар ангийн ротын захирагчийн техникийн орлогч, ахмад
47. Болдбаатарын Bayarmend - ЗХ-ний 330 дугаар ангийн пулемётчин, дэд ахлагч
48. Ёндонгомбын Bayartulgaa - ЗХ-ний 330 дугаар ангийн гранатомётчин, дэд ахлагч
49. Дашзвэгийн Bаягслан - ЗХ-ний 016 дугаар ангийн гал сөнөөгч, жолооч, ахлагч
50. Цэвээнхүүгийн Buyandelger - ЗХ-ний 336 дугаар ангийн штабын дарга, хошууч
51. Амартерийн Bямбасүрэн - ЗХ-ний 016 дугаар ангийн гал сөнөөгч, ахлагч
52. Цэцгээгийн Ганбаатар - ЗХ-ний 084 дүгээр ангийн автын засварчин, ахлагч
53. Цэдэнсондномын Ганбилэг - ЗХ-ний Клиникийн төв госпиталийн мэс заслын их эмч
54. Гочоогийн Ганзориг - ЗХ-ний 330 дугаар ангийн наводчик, дэд ахлагч
55. Цэрэндагын Гансүх - ЗХ-ний 330 дугаар ангийн мэргэн буудагч, дэд ахлагч
56. Батбаярын Гантөмөр - ЗХ-ний 084 дүгээр ангийн бүлгийн дарга, дэслэгч
57. Мишкагийн Гантулга - ЗХ-ний 234 дүгээр ангийн салааны гүүрчин жолооч, ахлагч
58. Хүрэлбаатарын Гийх-Оргил - ЗХ-ний 150 дугаар ангийн гранатомётчин, дэд ахлагч
59. Халтарын Даваацэрэн - ЗХЖШ-ын Сургалтын бодлогын хэлтсийн дарга, хурандaa
60. Цогтгэрэлийн Доржбат - ЗХ-ний 330 дугаар ангийн тасгийн жолооч, дэд ахлагч
61. Шукайн Еркинбек - ЗХ-ний 123 дугаар ангийн агуулахын дарга, ахмад
62. Энхбаярын Lхагвасүрэн - ЗХ-ний 330 дугаар ангийн тусгай салааны техничч, дэд ахлагч
63. Лувсангийн Лувсандорж - ЗХ-ний Клиникийн төв госпиталийн чих хамар хоолойн их эмч, ахмад

64. Лхайсүрэнгийн Мөнгөнбаяр - 3Х-ний 330 дугаар ангийн ротын пулемётчин, дэд ахлагч
65. Улаанхүүгийн Мөнгөнзаяа - 3Х-ний 336 дугаар ангийн зэвсгийн нярав-засварчин, дэд ахлагч
66. Мягмарын Мөнхбат - 3Х-ний 120 дугаар ангийн авто тээврийн салааны захирагч, дэслэгч
67. Хүрэлбаатарын Мөнхзаяа - Дотоодын цэргийн 809 дүгээр ангийн довтлогч, дэд ахлагч
68. Хаддоржийн Мөнх-Оргил - 3Х-ний 336 дугаар ангийн гал сөнөөгч, ахлагч
69. Пүрэвийн Мөнх-Эрдэнэ - 3Х-ний 326 дугаар ангийн салааны захирагч, ахлах ахлагч
70. Бямбын Мягмарсүрэн - 3Х-ний 014 дүгээр ангийн компрессорчин-жолооч, дэд ахлагч
71. Батсухийн Мянганбаяр - 3Х-ний 336 дугаар ангийн авто техникийн дарга, дэслэгч
72. Жаргалсайханы Насанбуян - 3Х-ний 013 дугаар ангийн станцын дарга, жолооч, дэд ахлагч
73. Цогтоогийн Нэргүй - 3ХЖШ-ын цэргийн тагнуулын газрын жолооч, ахлагч
74. Түвшинжаргалын Нямцэрэн - 3Х-ний 123 дугаар ангийн сёйлын төвийн дарга, дэслэгч
75. Сумхүүгийн Оргилбаяр - 3Х-ний 256 дугаар ангийн радиотелеграфчин, дэд ахлагч
76. Зулзагын Отгонбаяр - 3Х-ний 015 дугаар ангийн шалган нэвтрүүлэх байрын жижүүр, дэд ахлагч
77. Дашиэрэнгийн Оюунбат - 3Х-ний 013 дугаар ангийн станцын дарга, жолооч, дэд ахлагч
78. Жаргалсайханы Өсөхбаяр - 3Х-ний 167 дугаар ангийн штабын даргын орлогч, оператив тасгийн дарга, дэд хурандаа
79. Эрдэнэбилэгийн Сайнхүү - 3Х-ний 014 дүгээр ангийн жагсаалын дарга, ахлагч
80. Нямсүрэнгийн Сүхбаатар - 3Х-ний 016 дугаар ангийн сургууль, байдааны мотобуудлагын батальоны захирагч, хошууч
81. Ядамжавын Төгс-Эрдэнэ - 3Х-ний 015 дугаар ангийн харуулчин, дэд ахлагч
82. Цэндээгийн Төмөр-Очир - 3Х-ний 330 дугаар ангийн засварчин, жолооч, дэд ахлагч
83. Орсоогийн Үл-Олдох - 3Х-ний 330 дугаар ангийн химичин-ариутгач, дэд ахлагч
84. Жамъянхоролын Үүрцайх - 3Х-ний 150 дугаар ангийн салааны захирагч, дэслэгч
85. Мягмарсүрэнгийн Цэрэндорж - 3Х-ний 330 дугаар ангийн мэргэн буудагч, дэд ахлагч
86. Шижирбаатарын Чулуунбат - 3Х-ний 123 дугаар ангийн миномётын батарейны сумлагч-жолооч, дэд ахлагч
87. Энхтайваны Энхбаатар - 3Х-ний 123 дугаар ангийн тусгай холбоосын мэргэжилтэн, ахлагч
88. Ширэндээгийн Энхбаяр - 3Х-ний 014 дүгээр ангийн механик, жолооч, ахлах ахлагч
- МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ
- Н.ЭНХБАЯР

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2008 оны 09 дүгээр
сарын 22-ны өдөр

Дугаар 04

Улаанбаатар
 хот

Ажилд томилох тухай

Засгийн газрын тухай хуулийн 18³ дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, Цагдаагийн байгууллагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэгт заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

Данзангийн Сандаг-Очирыг Засгийн газрын

тохируулагч агентлаг-Цагдаагийн ерөнхий газрын даргаар томилсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

С.БАЯР

ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД
ХЭРГИЙН САЙД

Ц.НЯМДОРЖ

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

2008 он №38 (563)

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2008 оны 10 дугаар
сарын 03-ны өдөр

Дугаар 06

Улаанбаатар
хот

Засгийн газар хоорондын
комиссуудын Монголын хэсгийн
бүрэлдэхүүний тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ
ны:

1. Монгол Улсын Засгийн газар, гадаад орны Засгийн газар хооронд байгуулсан худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан, техникийн хамтын ажиллагааны Засгийн газар хоорондын комиссуудын Монголын хэсгийн удирдах бүрэлдэхүүнийг хавсралтын ёсоор баталсугай.

2. Тухайн оронтой явуулж байгаа хамтын ажиллагааны цар хүрээ, зонхилох чиглэл, хурадлаанаар хэлэлцэх асуудалтаяа уялдуулан хурадлаанд Монголын талаас оролцох төлөөлгөч, шинжээчийн бүрэлдэхүүнийг комиссын Монголын хэсгийн дарга нар тухай бүр томилж байхаар тогтоосугай.

3. Монгол-Орос, Монгол-Хятадын Засгийн газар хоорондын комиссуудын Монголын хэсгийн нарийн бичгийн дарга нарын газрын бүрэлдэхүүнийг Монголын хэсгийн дарга нар томилж байхаар, бусад комиссын Монголын хэсгийн нарийн бичгийн даргын үүргийг Гадаад харилцааны яамны тухайн орныг

хариуцсан ажилтан гүйцэтгэж байхаар тус тус тогтоосугай.

4. Засгийн газар хоорондын комиссуудын Монголын хэсгийн үйл ажиллагааны зардлыг улсын төсвөөс санхүүжүүлж байхыг Сангийн сайд С.Баярцогтод үүрэг болгосугай.

5. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Засгийн газар хоорондын комиссуудын Монголын хэсгийн бүрэлдэхүүний шинчлэл тухай" Засгийн газрын 2006 оны 5 дугаар сарын 24-ний өдрийн 117 дугаар тогтоо, "Тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай" Засгийн газрын 2007 оны 12 дугаар сарын 6-ны өдрийн 309 дүгээр тогтоол, "Тогтоолын хавсралтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай" Засгийн газрын 2008 оны 2 дугаар сарын 20-ны өдрийн 57 дугаар тогтоолыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

С.БАЯР

ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ
САЙД

С.БАТБОЛД

Засгийн газрын 2008 оны 06 дугаар
тогтооолын хавсралт

ХУДАЛДАА, ЭДИЙН ЗАСАГ, ШИНЖЛЭХ УХААН-ТЕХНИКИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ЗАСГИЙН ГАЗАР ХООРОНДЫН КОМИССУУДЫН МОНГОЛЫН ХЭСГИЙН УДИРДАХ БҮРЭЛДЭХҮҮН

1. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан, техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Оросын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг

Дарга –Тэргүүн шадар сайд
Орлогч дарга –Гадаад харилцааны дэд сайд

2. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан-техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Хятадын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг

Дарга –Шадар сайд
Орлогч дарга –Гадаад харилцааны яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга

3. Монгол Улс, Европын Холбооны хамтын ажиллагааны хамтарсан Хорооны Монголын хэсэг
Дарга –Шадар сайд

4. Эдийн засаг, техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Италийн Засгийн газар хоорондын холимог Комиссын Монголын хэсэг

Дарга –Эрүүл мэндийн сайд

5. Худалдаа, эдийн засгийн талаар хамтран ажиллах Монгол-Болгарын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг

Дарга –Эрүүл мэндийн сайд

6. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан-техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Украины Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг

Дарга -Батлан хамгаалахын сайд

7. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан-техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Унгарын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг

Дарга –Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд

8. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан-техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Казахстаны Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг

Дарга –Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд	Дарга –Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд
9. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан-техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Киргизийн Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд	19. Монгол-Британийн дугуй ширээний ярилцлагын Монголын хэсэг Дарга –Эрдэс баялаг, эрчим хүчиний сайд
10. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан-техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Вьетнамын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд	20. Монгол-Канадын дугуй ширээний ярилцлагын Монголын хэсэг Дарга –Эрдэс баялаг, эрчим хүчиний сайд
11. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан-техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Кубын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Батлан хамгаалахын сайд	21. Монгол Улс, ХБНГУ-ын Зээл, туслах жийн асуудал зохицуулах хэлэлцээний Монголын хэсэг Дарга –Сангийн сайд
12. Монгол-Туркийн эдийн засаг, худалдааны хамтарсан Хорооны Монголын хэсэг Дарга –Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд	22. Монгол-Францын Соёл, шинжлэх ухааны хамтын ажиллагааны хамтарсан Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайд
13. Эдийн засаг, шинжлэх ухаан-техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Финландын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд	23. Монгол-Энэтхэгийн хамтын ажиллагааны хамтарсан Хорооны Монголын хэсэг Дарга –Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайд
14. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан-техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Беларусийн Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын дэд сайд	24. Монгол-Оросын Бүс нутаг, хил орчмын хамтын ажиллагааны Дэд Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Гадаад харилцааны яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга
15. Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан-техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-Чехийн Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд	25. Монгол Улс-Европын Холбооны хамтын ажиллагааны Хамтарсан хорооны дэргэдэх худалдаа, хөрөнгө оруулалтын Дэд хорооны Монголын хэсэг Дарга –Гадаад харилцааны дэд сайд
16. Эдийн засаг, шинжлэх ухаан-техникийн хамтын ажиллагааны Монгол-БНАСАУ-ын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн дэд сайд	26. Монгол-Кувейтийн Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Гадаад харилцааны яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга
17. Эдийн засгийн хамтын ажиллагааны Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Австри Улсын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд	27. Монгол-Катарын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Гадаад харилцааны дэд сайд
18. Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг	28. Монгол Улс, Арабын Нэгдсэн Эмират Улсын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Сангийн сайд
	29. Монгол Улс, Арабын Бүгд Найрамдах Египет Улсын Засгийн газар хоорондын Комиссын Монголын хэсэг Дарга –Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЦЭЦИЙН ДҮГНЭЛТ

2008 оны 10 дугаар
сарын 10-ны өдөр

Дугаар 07

Улаанбаатар
 хот

Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 38 дугаар зүйлийн
38.2 дахь хэсгийн заалт Үндсэн хуулийн холбогдох
заалтыг зорчсон эсэх тухай маргааныг
хянан шийдвэрлэсэн тухай

Үндсэн хуулийн цэцийн хуралдааны
танхим 14.20 цаг

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн дунд сүүдлын хуралдааныг Цэцийн орлогч дарга Н.Жанцан даргалж, гишүүн П.Очирбат, Ж.Амарсангаа /Илтгэнч/, Д.Наранчимэг, Ц.Сарантуяа нарын бүрэлдэхүүнтэй, нарийн бичгийн даргаар С.Энхтуулыг оролцуулан Цэцийн хуралдааны танхимд нээлттэй хийв.

Хуралдаанд өргөдөл гаргач Баянгол дүүргийн 17 дугаар хорооны иргэн Д.Батсүх, Улсын Их Хурлын итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч, Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Сүхбаатар нар оролцлоо.

Үндсэн хуулийн цэцийн дунд сүүдлын хуралдаанаар 2002 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдөр батлагдсан Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.2 дахь хэсгийн заалт Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 14/дэх заалтын "...хууль зүйн туслалцаа авах...эрхтэй..." гэсэн хэсэг, Тавин тавдугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн "Шүүгдэгчид энэ эрхээ здлэхэд хүсэлтээр нь буюу хуульд зааснаар хууль зүйн мэргэжлийн туслалцаа үзүүлнэ." хэмээн туслалцаа авах...эрхтэй..." гэснийг тус тус зөрчсөн эсэх тухай маргааныг хянан хэлээнэв.

Нэг. Нийслэлийн Баянгол дүүргийн 17 дугаар хорооны иргэн Д.Батсүх Үндсэн хуулийн цэцэд хандаж гаргасан өргөдөлдөө:

"...Үндсэн хуулийн Тавин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт "Шүүгдэгч өөрийгөө өмгөөлөх эрхтэй", 2 дахь хэсэгт "Шүүгдэгчид энэ эрхээ здлэхэд хүсэлтээр нь буюу хуульд зааснаар хууль зүйн мэргэжлийн туслалцаа үзүүлнэ." хэмээн заасан байна.

Хууль зүйн мэргэжлийн туслалцаа авах эрхийг мөн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 14 дэх заалтад "...өөрийгөө өмгөөлөх, хууль зүйн туслалцаа авах...эрхтэй..." хэмээн иргэнийн Үндсэн эрхтэй холбогдуулан баталгаажуулжээ.

Үндсэн хуулийн дээрх заалтын улам бүр баталгаажуулж Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.1-д "өмгөөлөгч нь ...хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх үүрэгтэй," мөн хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.2.7, 36 дугаар зүйлийн 36.3.3-д өмгөөлөгч авах эрхтэйг тус тус заажээ.

Гэтэл 2002 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдөр батлагдсан Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.2-т "Мэргэжлийн өмгөөлөгч оролцох боломжгүй бол байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцоход харшилах шалтгаангүй этгээдийг сэжигтэн, яллагдагч, шүүгдэгч өөрөө

өмгөөлөгчөөр сонгоно" хэмээн заасан нь Үндсэн хуулийн дээрх уз尔 санааг зөрчсөн төдийгүй Эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцогч сэжигтэн, яллагдагч, шүүгдэгч мэргэжлийн хууль зүйн туслалцаа авах боломжгүй хааж, мэргэжлийн хууль зүйн туслалцааны үнэ цэнэ, агуулга, ач холбогдлыг алдагдуулж байна.

Өөрөөр хэлбэл харшилах шалтгаангүй хэн боловс Эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцож болохоор ойлгождог байгаа юм.

Түүнчлэн мэргэжил /эрх зүйч, хуульч/-ийн бус хүмүүс Эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцож, хууль зүйн мэргэжлийн үнэлэлт, дүгнэлт гаргаж чадахгүй, үр нөлөөтэй хууль зүйн туслалцаа үзүүлж чадаагүйнхээ төлөө мэргэжлийн болон ёс зүйн ямар ч хариуцлага хүлээхгүй байгаа нь иргэний эрх зүйн байдлыг дордуулан хохироод хүргэж байна.

Үндсэн хуулийн дээрх зөрчлийг арилгах нь хүний эрх, эрх чөлөөг баталгаатай хамгаалах, шуух эрх мэдлийн нэр хүндийг өргөж, хууль дээдлэх ёсыг төвлөвшүүлэхэд чухал нөлөө үзүүлэх юм. ...

Дээр дурдсан тайлбар, үндэслэлүүдээр Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.2 дахь хэсгийн ... заалт нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 14 дэх заалтны "...өөрийгөө өмгөөлөх, хууль зүйн туслалцаа авах...эрхтэй..." гэснийг, Тавин тавдугаар зүйлийн "1. Шүүгдэгч өөрийгөө өмгөөлөх эрхтэй. 2. Шүүгдэгчид энэ эрхээ здлэхэд хүсэлтээр нь буюу хуульд зааснаар хууль зүйн мэргэжлийн туслалцаа үзүүлнэ." гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчиж байгаа талаар дүгнэлт гаргаж өгөхийг хүсье." гэжээ.

Хоёр. Улсын Их Хурлын даргын 2008 оны 9 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 83 дугаар захирамжаар томилогдсон итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Сүхбаатар Үндсэн хуулийн цэцэд ирүүлсэн тайлбартай:

"...1. Хүний эрхийг хангах баталгааны чухал бүрэлдэхүүн хэсэг бол өөрийгөө өмгөөлөх, хууль зүйн туслалцаа авах эрх бөгөөд Үндсэн хуулиар үүний баталгаажуулж өгсөн. Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.2 дахь хэсгийн заалтыг дангаар нь авч үзэх боломжгүй бөгөөд хуулийн бусад заалтуудтай уяалдуулан авч үзэх хэрэгтэй юм. Хүн өөрийгөө өмгөөлөх

эрхтэйгээс гадна өмгөөлгөөв өөрөө сонгох, солих эрхтэй бөгөөд энэ нь тухайн этгээдийн чөлөөт сонготоор шийдвэрлэгдэнэ. Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 39.1-д "Сэжигтэн, яллагдагч, шүүгдэгч, хохирогч өмгөөлгөөв өөрөө сонгоно." гэж заасан. Шүүх энэ эрхийг хангах боломжийг бүрдүүлж өгөх ёстой. Мэргэжлийн өмгөөлгөг оролцох боломжийг тохиолдолд өөрөө итгэж байгаа, өөртөө хэрэгтэй тэр туслалцааг үзүүлж чадна гэсэн этгээдийн сонгож, өмгөөлүүлэх эрхээ здлэх боломжийг мөн хуулийн заалтаар олгож байгаа юм.

Нэн даруй хууль зүйн туслалцаа авах нь өөрийгөө хамгаалаулах эрхээ хангах урьдчилсан нөхцөл болно. Иймд хуулийн дээр заалт иргэн Д.Батсухийн тайлбарласнаар "сэжигтэн, яллагдагч, шүүгдэгч мэргэжлийн хууль зүйн туслалцаа авах боломжийг хааж, мэргэжлийн хууль зүйн туслалцааны үнэ цэнэ, агуулга, ач холбогдлыг алдагдуулж байна." гэж үзэх болохгүй юм.

2. Харин ч мэргэжлийн өмгөөлгөг оролцох боломжгүй тухайн тохиолдолд шүүгдэгч өөрөө өмгөөлгөөв сонгож авснаар өөрийгөө өмгөөлөх эрх нь бас давхар баталгаажиж байгаа юм. Энэ тохиолдолд иргэний эрх зүйн байдлыг дордуулан хохирооход хүрэж байгаа биш эсрэгээрээ давхар хамгаалалттай болох нөхцөл бүрдэж байгаа юм. Хууль тогтоогч эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагааны явцад хүний эрхийн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх хууль ёсыг дээдэн хэрэгжүүлэх нөхцөл хангагдах ёстой гэж үзэж энэ заалтыг оруулсан болно.

Иймд Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.2 дахь хэсгийн заалт нь Үндсэн хуулийн Тавин тавдугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн "Шүүгдэгчид энэ эрхээ здлэхэд хүсэлтээр нь буюу хууль зааснаар хууль зүйн мэргэжлийн туслалцаа үзүүлнэ.", Арван зургадугаар зүйлийн 14 дахь заалтын "...хууль зүйн туслалцаа авах ...эрхтэй..." гэсэн хэсгийг зөрчсөн гэх үндэслэл тогтоогодохгүй байна: "гэжээ.

ҮНДЭСЛЭЛ:

Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.2 дахь хэсгийн "Мэргэжлийн өмгөөлгөг оролцох боломжгүй бол байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцоход харшалах шалтгаангүй этгээдийн сэжигтэн, яллагдагч, шүүгдэгч өөрөө өмгөөлгөөв сонгоно" гэсэн заалт нь хууль зүйн боловсролгүй, хуульчийн сонгон шалгаруулалт болон өмгөөлгөгийн мэргэшийн шалгаруулалтад орх тусгай зөвшөөрөл аваагүй иргэн эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаанд өмгөөлгөгийн эрхтэйгээр оролцох хууль зүйн үндэслэл бий

боловсноор байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцож байгаа сэжигтэн, яллагдагч, шүүгдэгчийн Үндсэн хуульд заасан хууль зүйн мэргэжлийн туслалцаа авах эрхийг хангах боломжийг хягаарласан байна.

Аливаа иргэн мэргэжлийн өмгөөлгөгийн эрх эзэлж, үүрэг билүүлж, хариуцлага хүлээн өмгөөлгөгийн талаар гаргасан хууль, журмыг мөрдэж, байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцож боломжгүй юм. 1994 оны Өмгөөллийн тухай хуулийг 2002 онд шинчлэн наиргуулаадаа дээрх заалтыг хассан болочв. Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуульд шилжүүлэн нэмж оруулсан нь ойлгомжгүй байна.

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Жаран зургадугаар зүйлийн 2, Үндсэн хуулийн цэцэд маргаан хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тухай хуулийн 31, 32 дугаар зүйлийг удирдлага болгон

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН НЭРИЙН ӨМНӨӨС ДҮГНЭЛТ ГАРГАХ НЬ:

1. Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.2 дахь хэсгэгт "Мэргэжлийн өмгөөлгөг оролцох боломжгүй бол байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцоход харшалах шалтгаангүй этгээдийн сэжигтэн, яллагдагч, шүүгдэгч өөрөө өмгөөлгөөв сонгоно" гэсэн нь Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 14/ дэх заалтын "...хууль зүйн туслалцаа авах ...эрхтэй..." гэсэн хэсэг. Тавин тавдугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн "Шүүгдэгчид энэ эрхээ здлэхэд хүсэлтээр нь буюу хуульд зааснаар хууль зүйн мэргэжлийн туслалцаа үзүүлнэ." гэсний тус тус зөрчсөн байна.

2. Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.2 дахь хэсгийт Үндсэн хуулийн цэцэд маргаан хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 4 дахь хэсгэгт заасныг үндэслэн 2008 оны 10 дугаар 10-ны өдрөөс эхэн түдгэлзүүлсүгэй.

3. Энэхүү дүгнэлтийг Үндсэн хуулийн цэцэд маргаан хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тухай хуулийн 36 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгэгт заасны дагуу хүлээн авсан өдрөөс хойш 15 хоногт багтаан хянан хэллэлцэж, хэрхэн шийдвэрлэсэн тухай хариу ирүүлэхийг Улсын Их Хуралд уламжилсугай.

ДАРГАЛАГЧ

Н.ЖАНЦАН

ГИШҮҮД

П.ОЧИРБАТ

ЖАМАРСАНАА

Д.НАРАНЧИМЭГ

Ц.САРАНТУЯА

Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газраас гаргав.
Хаяг: <>Төрийн мэдээлэл>> эмхтээлийн зөвлөл.

Улаанбаатар- 12
Төрийн ордон

265958
Индекс 14003

Улсын Их Хурлын Тамгын газрын
Хэвлэх хэсэгт хэвлэв.

329487

Хэвлэлийн хуудас 1